

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Геолого-географічний факультет
Кафедра географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру

Силабус курсу
«Спортивний туризм і орієнтування»

Обсяг	Загальна кількість: кредитів 2,0; годин - 60; змістових модулів - 1.
Семестр, Рік	V / 3-й
Дні, Час, Місце	за розкладом занять
Викладач (і)	Попельницька Н.О., кандидат географічних наук, доцент кафедри географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру
Контактний телефон	066-355-25-63
E-mail:	popelnytskaia@onu.edu.ua
Робоче місце	кафедра географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру за адресою пр.Шампанський 2, каб.63-65
Консультації	очні консультації: четвер з 15.00-16.00; Онлайн-консультації: ZOOM, за попереднім узгодженням часу в групі Telegram

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі студентами буде здійснюватися наступним чином:

e-mail: popelnytskaia@onu.edu.ua

телефон: 066-355-25-63

аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ (місце даної дисципліни в програмі навчання; мета курсу; тематика)

Предмет вивчення дисципліни – загальні закономірності та принципи розробки спортивних маршрутів, підготовка та проведення подорожі відповідно запланованого маршруту, розробка масових туристських заходів та особливості їх організації.

Пререквізити курсу: Вивчення дисципліни базується на знаннях, отриманих при вивченні нормативних і професійно-орієнтованих дисциплін освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія).

Метою вивчення дисципліни «Спортивний туризм і орієнтування» є оволодіння комплексом теоретичних знань, практичних навичок та вмінь щодо розробки, організації, підготовки та проведення спортивного походу з особами різного віку і різного ступеню фізичної підготовки в різних регіонах країни.

Завдання - формувати знання про об'єкт і предмет вивчення спортивного туризму, його структуру та види; розвивати уміння і навички роботи з туристською групою в умовах природного середовища на маршрутах різної категорії складності з урахуванням вікових, фізичних та інших особливостей учасників та забезпечувати безпеку туристських заходів.

Очікувані результати. Здобувач повинен:

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Знати

- законодавчу базу спортивного туризму;
- види спортивного туризму, їх особливості і характеристики;
- особливості проходження складних ділянок туристських маршрутів в залежності від виду туризму, а також природних та штучних перешкод;

- організаційні засади проведення туристської роботи;
 - правила безпеки під час проходження туристських маршрутів;
 - принципи розробки, підготовки та проведення туристсько-спортивної подорожі із урахуванням пори року і географічного району
- вміти:*
- працювати з картографічним матеріалом для оцінки можливостей використання території з метою туризму;
 - організовувати туристські мандрівки з пішого, водного, лижного, спелеотуризму тощо;
 - організовувати туристські зleti і змагання по видам туризму;
 - розробляти меню для харчування в туристських походах в залежності від категорії складності, виду туризму, норм енерговитрат людини;
 - надавати першу долікарську допомогу;
 - організовувати управлінську діяльність у низових туристських колективах різного типу.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (16 год) та практичних робіт (6 год), самостійної роботи студентів (36 год), загальним обсягом 60 год, що становить 2,0 кредити ЄКТС. Основна підготовка студентів здійснюється на лекційних та практичних заняттях, але у значній мірі покладається і на самостійне вивчення предмета студентами. Під час викладання дисципліни використовуються методи навчання: пояснювально-ілюстративний, порівняльно-географічний, проблемного викладення, пошуково-дослідницький; наочні (презентації в Power Point ; практичні заняття творчо-практичної спрямованості. Самостійне опрацювання нового матеріалу, в т.ч. із використанням інтернет-ресурсів.

Перелік тем (загальні блоки)

Змістовий модуль 1. Спортивний туризм і орієнтування

- Тема 1. Спортивний туризм як соціальне явище: основні поняття та історія виникнення.
- Тема 2. Види спортивного туризму, їх особливості та характеристики.
- Тема 3. Основи топографічної підготовки та спортивного орієнтування.
- Тема 4. Спеціальне спорядження
- Тема 5. Подолання природних перешкод та змагання зі спортивного туризму .
- Тема 6. Організація харчування у туристичних походах.
- Тема 7. Особливості організації та проведення походів із різних видів туризму.
- Тема 8. Екстремальні ситуації в туристській діяльності.

Рекомендована література

Основна

1. Грабовський Ю. А. Спортивний туризм : навч. посіб. / Грабовський Ю. А., Скалій О. В., Скалій Т. В. – Т. : Навчальна книга – Богдан, 2009. – 304 с.
2. Скрипченко І.Т. Спортивно-оздоровчий туризм: теорія та практика / І.Т. Скрипченко. – Дніпропетровськ, 2006. – 33 с.
3. Правила організації та проведення змагань зі спортивного туризму та спортивного орієнтування / Укл. Скрипченко І.Т. – Дніпропетровськ, 2008. – 24 с.
4. Булашев А.Я. Спортивный туризм. Учебное пособие / А.Я Булашев – Харьков: ХГАФК, 2009. – 150 с.
5. Булашев О.Я. Теорія і методика спортивного туризму для студентів першого курсу (за кредитно-модульною системою), Харків: ХДАФК, 2007. – 230 с.
6. Грабовський Ю.А., Скалій О.В., Скалій Т.В. Спортивный туризм. Навч.пос. – Тернопіль: Навчальна кига – Богдан, 2009. – 304с.

7. Куликов В.М. Топографія и ориентирование в туристском путешествии: учеб. пособие / В.М. Куликов, Ю.С. Константинов; Центр детскоюношеского туризма и краеведения М-ва образования РФ. – [4-е изд., стер.]. – М., 2004. – 72 с. ил.
8. Правила змагань зі спортивного орієнтування – К.: Федерація спортивного орієнтування України, 2013. – 102 с.
9. Правила змагань зі спортивного туризму. – К.: Федерація спортивного туризму України, 2008. – 146 с. 16.Спутник туриста. / Сост. К.И. Вахлис. – К.: Здоров'я. 2003.

Додаткова

1. Блистів Т.В. Теорія і практика туристичних походів [навчальний посібник] / Т.В. Блистів. - Львів: НВФ «Українські технології», 2006. – 132 с.
2. Горбенко М. Організація та підготовка до складних туристичних походів з позиції системного підходу [Електронний ресурс] / М. Горбенко // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2010. – Вип. 14, т. 4. – С. 43 – 48.
3. Грабовський Ю.А. Змагання зі спортивного туризму: Навчально-методичні рекомендації /Ю.А. Грабовський, Т.В. Селезньова. – Херсон: Видавництво ХДУ, 2004. – 72с.
4. Дехтяр В. Д. Основи спортивно-оздоровчого туризму / В.Д.Дехтяр. – К. : Науковий світ, 2002. – 201 с.
5. Філіпов З.І. Спортивний туризм. Організація і методика спортивно-туристичної роботи: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів фізкультурного профілю [Електронний ресурс] /За загальною редакцією професора Миколи Лук'янченка – Дрогобич: Коло, 2010. – 344 с.
6. Федорченко В.К. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні – К.: Юрінком Інтер, 2002.
7. Федорченко В.К. Історія туризму в Україні – К.: Вища школа, 2002.
8. Фокін С.П. Спортивний туризм. Опорний конспект лекцій для студентів. – К.: „КУТЕП“, 2005. -141с.

Електронні інформаційні ресурси

1. Закон України Про туризм від 15.09.1995 № 324/95-ВР // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=324%2F95-%E2%F0>
2. Міжнародні вимоги до спортивних карт (ISOM 2017-2) Міжнародна федерація спортивного орієнтування [Електронний ресурс]. – Федерація спортивного орієнтування України, 2016. – 40с. – Режим доступу: https://cloud.orienteering.org.ua/s/ISOM2017-2_ukr#pdfviewer
3. Правила спортивних змагань зі спортивного орієнтування (редакція 2016 року) [Електронний ресурс]. – Федерація спортивного орієнтування України, 2016. – 97 с.
4. Спортивне орієнтування. Поняття про спортивне орієнтування. Основи топографії. Початковий рівень: Навчально-методичний посібник [Електронний ресурс] / Укл. Т. М. Жиленко. – Запоріжжя: КЗ «ЗОЦТКУМ» ЗОР, 2012. – 88 с. – Режим доступу: http://mirgraisytur.at.ua/Biblioteka/osnovi_topogr_orient.pdf
5. Офіційний сайт Федерації спортивного туризму [Електронний ресурс]: <https://www.fstu.com.ua/normativni-dokumenti-fstu/>

Політика оцінювання

- Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

- Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
- Контрольні роботи проводяться шляхом тестування чи надання розгорнутої відповіді на питання, або поєднання декількох видів контролю.

Поточний контроль і оцінювання виконання практичних робіт	Змістовий модуль 1	Самостійна робота студента	Підсумковий контроль	Сума балів
40	20	20	20	100

Підсумковий контроль за дисципліною – залік. Залік складає студент, який виконав усі обов'язкові види робіт, які передбачаються навчальною програмою дисципліни та під час опанування дисципліни набрав 60 і більше балів. Для студентів, які набрали впродовж семестру сумарно меншу кількість балів, ніж мінімум для іспиту (60) допускається написання реферату за темами лекційних, практичних занять чи самостійної роботи, за які отримана незадовільна оцінка.

Самостійна робота студентів.

Робота студентів складається з самостійного вивчення з певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Самостійна робота студента (СРС) оцінюється за результатами підготовки і захисту рефератів, доповідей, поточного тестування. Під час оцінювання самостійної роботи студента за змістовим модулем максимально можлива кількість балів 20.